

Alleen op de camino? Vrouwen zeggen ‘DOEN’!

N Naar aanleiding van het artikel van Joke van der Wees *Een vrouw alleen op de camino, is dat wel veilig?* in Jacobsstaf 106, vroeg de redactie naar uw ervaringen. We kregen meer dan 25 reacties binnen. Ook een enkele man was zo moedig om te reageren. Karline Vandenbroecke las de verhalen en inventariseerde de meningen.

De aanleiding voor onze oproep en het artikel van Joke van der Wees was de verdwijning van Denise Thiem. Deze veertigjarige Amerikaanse pelgrim is het laatst gezien op 5 april.

Volgens een artikel in de Spaanse krant *El Mundo* van 29 april was ze die dag in Astorga aanwezig bij de paasmis. Ze sprak na afloop nog met een Italiaanse pelgrim. Ze was van plan die dag naar El Ganso te wandelen – slechts 14 kilometer verder – wellicht omdat ze pas rond 12 uur op pad ging. Ze liep alleen en alles was dicht en uitgestorven vanwege het paasweekend. Door de lokale bevolking is ze niet opgemerkt. Iedereen is het erover eens dat dit nog nooit eerder is gebeurd, iemand die zomaar verdwijnt. Na maanden zoeken is er nog steeds geen spoor gevonden

Foto: Jasper Koedam

van Denise. De vraag rijst of het eigenlijk wel veilig is als vrouw alleen op de camino. Ondanks dit voorval vinden de meeste mensen van wel, stelt ook El Mundo.

'Alleen? Tuurlijk, hoezo?'

Ook de vrouwen die reageerden op onze oproep hebben bijna allen louter goede ervaringen. Ze hebben er heel bewust voor gekozen alleen te lopen en hebben zich daarbij – op een paar uitzonderingen na – nooit onveilig gevoeld. Alleen reizen is een vanzelfsprekendheid. Het alleen lopen hebben ze als een rijkdom ervaren. Genieten van het alleen zijn, van het niets moeten en alles beter in je op kunnen nemen. 'Ik wil onderweg van alles zien en ik ben bang dat ik in gezelschap van anderen te veel mis', zegt Ida Blok. 'Ik geniet juist van de rust in natuurgebieden. Ik heb hele mooie waarnemingen gehad juist doordat ik alleen was', onderstreept Gré ter Woord. Bovendien kom je in je eentje veel meer in gesprek met anderen. De mooie ontmoetingen met andere pelgrims en met mensen onderweg zijn intens en verrijkend.

Dat het voor een vrouw alleen op de camino gevaarlijk kan zijn is een hardnekkige gedachte. Elke stad in Nederland is net zo veilig of onveilig, vinden ze. Annelies Boshoven verwoordt het heel prozaïsch: 'In een gemiddelde weekendnacht in Deventer is er meer stront aan de knikker dan tijdens die hele drie maanden onderweg op de camino.' Edith Smit kwam uit een bos en werd door een man aangesproken: 'Wist ik niet dat er moordenaars bestonden? Hadden we die niet in Nederland? Vast wel, zei ik, maar ik heb er nooit één gezien, en in het bos was niemand, dus ook geen moordenaars.'

Ervaren soloreiziger en pelgrim Akke Kuipers vindt veiligheid een subjectief begrip: 'Waar de een gevaar ziet, ziet de ander uitdaging.' (...) 'Ik kan overal uitglijden, het verkeerde pad opgaan, de verkeerde mensen tegenkomen, verdwalen, neerstorten, een ongeluk krijgen, de verkeerde beslissing nemen.' Over alleen reizen zegt ze: 'Alleen? Tuurlijk, hoezo?' Laat je geen onveiligheid aanpraten, daar is iedereen is het wel over eens.

Bisous dans la chapelle, pourquoi pas?

Toenaderingspogingen zijn soms ronduit hilarisch. Schaapherders willen nog wel eens iets proberen, zo ondervond Edith Smit:

'De heuvel in de buurt van Ostabat met het kapelletje erop en uitzicht over de Pyreneeën: een steile klim over een rotspad op een hete dag. Moe, zwetend en vuil ga ik naar boven. Halverwege de klim zie ik daar een schaapskudde, leuk. De herder zal wel in de buurt zijn. Als ik op het bankje ga zitten om uit te rusten en van het uitzicht over de Pyreneeën te genieten komt inderdaad de Baskische schaapherder langs. Hij blijft iets te amicaal bij me staan. Hij vindt echt dat ik het kapelletje moet gaan bekijken. Hij wil het me wel laten zien. Daar zul je het hebben. Ik claim mijn *space* door mijn fles, tas, eten en andere zoi ruim naast me op de bank te zetten. Maar daar trekt hij zich niets van aan, hij schuift het opzij en komt gezellig dicht bij me zitten. Hij stinkt. Er zijn grenzen. Maar dat zijn de mijne en niet die van hem. Hij buigt zich naar me toe, tuit zijn mond, maakt kusgeluidjes en vraagt, tikkend op zijn wang: *bisous bisous*. Ik weet dat er een medepelgrim in de buurt is die elk ogenblik boven kan zijn. Dat hoop ik dan maar. Maar dit is zo hilarisch dat ik niet bang ben. Ik vraag hem: Waarom? Hij vraagt: Waarom niet? Tja. Ik vertel hem serieus dat ik een pelgrim ben en dat ik hier ben om te lopen naar daar en niet om een schaapherder te zoenen. Daar kom ik niet voor. Dat vindt hij jammer, maar hij neemt er wel genoeg mee. Hij probeert nog even de kapel. Wellicht heeft hij daar al eens succes gehad. Dan druipet hij af met zijn kudde.'

Nederlandse nuchterheid

De Nederlandse pelgrimsvrouw is een doorgewinterde wandelaar, gerijpt door het leven, vol gezond verstand, vertrouwend op haar 'voelsprietten' en ze weet zich beschermd door gelijkgestemden op de camino. Spanjaarden zijn heel gelovig, zo weet iemand, en dat zorgt ervoor dat ze wel uitkijken om een vrouw lastig te vallen. De ervaring is dat er onder pelgrims een grote sociale controle is en dat de mannen de vrouwen op een positieve manier in de gaten houden. Een vrouw op de camino geniet zelfs nog meer voordelen. 'Voor alleengaande vrouwen gaan eerder deuren open voor een overnachting', was Gré's ervaring. Een vrouw die alleen loopt dwingt respect af. Vrouwen worden niet nagefloten, maar krijgen 'courage' en 'chapeau' toegeroepen en worden met bewondering

'Een vrouw alleen op de camino, ja dat kan heel goed, wanneer je je gezond verstand gebruikt, onveilige situaties naar je hand zet, je doel volgt en je begeleidt weet door de camino'. (Eléonore Dahmen)

Monsieur, staat de champagne koel?

Joke Stange wist met vuurspuwende ogen haar Franse charmeur op afstand te houden en hield daar een gratis hotelkamer met champagne aan over:

‘En dan kom je op een middag in een hotel, leuk terrasje, parasol, lekker pilsje, daarna frisse douche. De *patron* stelt voor om een glas champagne te drinken, tenslotte zijn we in de Champagnestreek. Om 6 uur op mijn kamer. Begrijp ik hem wel goed? Mijn Frans is van het huis- tuin- en-keuken kaliber, maar ja hoor, daar staat hij met twee glazen en een fles. Waar wil je dan zitten? *Dans votre lit*. Ha, ha, dat gaat mooi niet door. Beneden op het terras, daar aangekomen is de poort dicht en zijn alle parasols naar beneden, gesloten is het hotel, met mij als enige gast.

In mijn beste Frans probeer ik hem uit te leggen, dat ik een oma ben en graag alleen slaap. Als hij voor mij gaat koken roept hij mij in de keuken en wil hij mij beetpakken, maar omdat er op dat moment vuur uit mijn ogen spuit gebeurt er niets. Na het eten, met water om het hoofd koel te houden, snel ik naar mijn kamer. Even later wordt er op de deur geklopt; de champagnefles is nog niet leeg. Na mijn gedecideerd “*Non*” druipt hij af. Deur dubbel op slot, sleutel dwars, stoel ervoor en mijn stok naast mij op bed. Onrustige nacht, vroeg wakker en zacht sluipend voor 7 uur wegwezen. De eerste kilometers erg snel gelopen om daarna tot de ontdekking te komen dat ik wel gratis heb geslapen, vergeten te betalen.’

nagetoeterd door automobilisten en vrachtwagenchauffeurs. Volgens de jonge Tessa Jansen (26) zijn ook alle jongens even hartelijk, aardig en oprecht. Ze heeft aan de camino vooral een gevoel van verbroedering en oprechtheid overgehouden.

En als er dan toch een enkele engerd ons pad kruist, dan weten wij dames daar wel raad mee. Nee is nee. Mariska Hulscher is ‘een goed uitzierende vrouw met genoeg ervaring om opdringerige types op afstand te houden’. Dus mannen, jullie zijn gewaarschuwd. Af en toe regeerde wel de angst, maar die angst bleek onterecht. Hangjongeren in de buurt van je tentje, een man die je vanuit de verte tegemoet fietst op een eenzame weg. Gewoon vriendelijk als eerste groeten en dan groeten ze net zo vriendelijk terug. Wat ook

(advertentie)

helpt is een woordje over de grens praten en ook met gebarentaal, lef en humor kom je een heel eind.

Perverse potloodventers

Niettemin is de camino niet vrij van invloeden uit de rest van de maatschappij. Er wordt wel eens gestolen en er lopen wel seksueel gefrustreerden rond. Drie vrouwen melden ons hun nare ervaring met een potloodventer. Eentje ging de man die zijn grote witte onderbroek liet zakken flink terechtwijzen in haar beste Spaans en nam foto's van de nummerplaat van zijn auto. ‘*No señora, por favor*’, jammerde hij en nam de benen. Haar mobiele telefoon was dus een effectief wapen. Het op een lopen zetten en met angst achterom kijken is een automatische en begrijpelijke reactie – zeker als de rust in een vredig ogend bos zo plots verstoord wordt door het zicht op een masturberende man. Het is echter niet heel erg effectief. Potloodventers zijn heel onzekere mannen. Ze zijn uit op een schrikreactie van vrouwen. Hiermee krijgen zij het gevoel te kunnen imponeren. Als een vrouw daarvan in paniek raakt, is de potloodventer in zijn missie geslaagd.

Hannah Kappelle probeerde haar angst los te laten na een nare ervaring en zocht troost bij de nonnetjes:

‘Vlak voor een dorp reed een auto wat heen en weer over een stille weg. Eerst denk je, ach een auto. Maar toen de man aan de overkant van de weg parkeerde en even later met een enorme ontblote penis naast de auto stond, schrok ik hier wel heel erg van. Van de ontblote penis, maar zeker ook van de enorme grootte. Ik ben doorgelopen en heb mijn

ikFloreer.nu

‘Na ruim een jaar, heb ik mijn pad in het leven weer gevonden.
Niet met een kaart, maar door te gaan floreer!’
een enthousiaste deelnemer

Floreren voor pelgrims

Een midweek waarin je de ervaringen van jouw Camino opnieuw beleeft, deelt met andere pelgrims en de ervaring leert te vertalen naar jouw dagelijks leven.

Leven alsof je altijd als pelgrim onderweg bent: open en in je kracht.

Max. 6 deelnemers voor aandacht en rust in het klooster van Huijbergen.

Anne-Marie Reimert 06-30893880 www.ikfloreer.nu of mail: anne-marie@ikfloreer.nu

Foto: Ingrid Kessel

Tips van vrouwen

- Gebruik je camera/mobiel als wapen. Neem foto's van verdachte situaties. Ook met een wandelstok kan je je verdedigen en zie je er zelfverzekerd uit.
- Leer wat Frans en/of Spaans voor je op pad gaat.
- Stel je iets terughoudend op. Wees je ervan bewust dat Nederlandse vrouwen bekend staan als vrijgevochten vogels.
- Straal stoerheid uit met een houding van 'kom maar op' bij al dan niet ingebeelde onveilige situaties.
- Bewaak je eigen privacy. Kies de laatste douche in de rij, niemand hoeft dan langs te lopen, of creëer je eigen plekje in je stapelbed en hang je handdoek op als scheiding.
- Laat je trouwring zien of draag gewoon een ring als je niet van avances gediend bent.
- Blijf nuchter en alert, vertrouw niet iedereen zomaar, maar wees zelf vriendelijk en open en besef dat zo goed als iedereen hartelijk, gastvrij en lief is.

schrik weggehuild in het klooster. Hoewel ik me niet echt onveilig heb gevoeld, ben ik de dagen erna zeer op mijn hoede gebleven en heeft het hele voorval me behoorlijk beziggehouden. Na een paar dagen was mijn conclusie: die man heeft een probleem, welke vrouw zou zo'n penis aankunnen!

Enkele slechte ervaringen ten spijt zeggen alle vrouwen unaniem 'JA, DOEN'. Door de vele reacties hebben we ons beperkt tot de ervaringen gerelateerd aan die van alleenstaande vrouwen. Andere narigheid, zoals agressieve honden, briesende stieren en in rugzakken rommelende pastoors (ja, zelfs dat werd ons gemeld!) blijven zowel mannen en vrouwen niet bespaard. En wat dacht u van vrouwen die mannen lastigvallen? 🍷